СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 181. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, середа, 6-го серпня 1947. No. 181. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, August 6, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

КАНАДІЙСЬКИЙ ПЛЯН ІМІГРАЦІЇ В КОНГРЕСІ

Вашинґтон, 4 серпня. — Сен. Чапман Реверком, республиканець з Вест Вирджінії, прийняв канадійський плян іміграції за підставу при дискусії над зміною іміграційного закону Злучених Держав. Теперішній іміграційний закон стоїть на становищі, що раз чужинець впущений законно до Злучених Держав, він має правну охорону, хоч би навіть не старався стати громадянином. Новий законопроєкт, опертий на канадійськім законі з 1945 р. передбачує впускання свіжих імігрантів на два роки проби, чи він надається на громадянина Злучених Держав. Коли впродовж цього часу новий імігрант буде поводитися взірцево, тоді він дістане дозвіл старатися за американське громадянство. Коли покажеться, що він не надається на громадянина, він буде депортований. Дискусія над новим іміграційним законопроєктом почнеться в новій сесії конгресу після його скликання в січні 1948 р.

Канадійський плян тримає ще робітника два роки при цій праці, на яку імігрант зголосився. Уряд може в тому часі дати йому іншу працю. Причиною такої постанови є потреба фармерських робітників.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗМІНУ В ЗАКОНІ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Вашинґтон. — Сенатська фінансова комісія почала студії над змінами закону про суспільне обезпечення на підставі внеску, поставленого в першій сесії конгресу і прийнятої резолюції. Комісія годиться з думкою, що закон повинен бути змінений впродовж наступного року. Досі не було ніяких змін у законі з 1939 р. Найважніша зміна полягала б у тому, щоб признати виплату пенсії на випадок цілковитої неспосібности до праці і щоб поширити обезпечення на такі групи робітників, які ще не обняті теперішнім пляном. Зогляду на такі новості передбачують теж і підвищку оплати за суспільне обезпечення, яке тепер виносить 2% від висоти робітничої заплати. Обезпечення платять робітники і працедавці по половині, отже по 1% до кінця 1949 р.

ДОПОМОГА ДЛЯ РОЗБУДОВИ 908 ЛЕТУНСЬКИХ МАЙДАНІВ.

Вашинґтон. — Т. П. Врайт, Адміністратор Цивільної Авіяції, одобрив плян допомоги з федеральних фондів на розбудову або на направу 908 летунських майданів коштом $66,569,590. Стейти й муніципали додатуть до цього своїх $70,235,095, отже разом кошти винесуть $136,805,045. Федеральна допомога це лише половина коштів, які плянувала адміністрація, бо другу половину зчеркнув конгрес.

ТРУМАН ПРОТИ ТИРАНІВ.

Бофало, Н. Й. — На конвенції Церков Христа відчитано привіт від грезидента Трумана, в якому міститься гостра критика диктаторської системи. В послані сказано між ін.: „Між нашими свободами найбільше причинилася до щастя свобода совісти й незаперечне право почитати Бога відповідно до своєї совісти. Нашим обовязком є зберегти цю свободу за всяку ціну . . . У системі диктатури, без огляду на це, під яким іменем вона існує, людина не має ніякого права . . . На таку тиранію американці ніколи не погодяться . . ."

ПРИМИРЯ МІЖ ФОРДОМ І ЮНІЄЮ.

Дітройт. — Переговори між представниками Форд Мотор Компані й автомобілевою юнією мають вигляди на успіхи, не зважаючи на це, що минув час, коли юнія мала викликати страйк 107,000 робітників. Докищо заключено усне примиря, щоб узяти під наради юнії предявлення Форда в справі пенсійного пляну і в справі способу, як обійти постанову нового закону про заплату кари за викликання незаконного страйку.

ГАРЯЧКА НА ПІВНОЧІ ПОНАД СТО, НА ПІВДНІ 90 СТУПНІВ.

Пресові агенції зіставлюють звідомлення про гарячку в різних околицях понеділок 4 серпня і подають такі дати: У стейті Савт Дакота, температура досягла 108 ступнів Фаренгайта в містах Пієр і Филип; у Норт Дакоті, на границі Канади, була 105, у Чатануґа, в стейті Тенесі, була 104, у Канзас Ситі, в Мизурі, 100, у Вашинґтоні й Ню Йорку 81, у Сан Дієго, в Каліфорнії 76.

ЗАВЕРНУВСЯ З ВИПРАВИ ДОВКРУГИ ЗЕМЛІ.

Шикаґо. — Вилйем Р. Одом, який приготовився до полету довкола земного глобу і вилетів у дорогу в понеділок 4 серпня, завернувся з дороги того дня вечером, коли долетів до Галифексу у Канаді впродовж 5½ годин. В дорозі показалися деякі недостачі його літака, над направою яких він працював цілий попередний день. Заповідають, що він ще раз пуститься в дорогу.

Конференція в справі продукції німецького вугілля зїдеться 12. серпня

Вашинґтон, 4. серпня. — Англо-Американська конференція в справі збільшення продукції вугілля в околиці Рур в Німеччині почнеться у Вашинґтоні 12. серпня, як це оповіщує департамент стейту. Американську делегацію очолюватиме Вилард Л. Торп, асистент секретаря стейту для економічних справ, а британську сер Вилйем Стронґ, дорадник британської окупаційної влади в Німеччині. Точок, над якими будуть радити, ще не оприлюднено.

Секретар стейту Джордж С. Маршал має виголосити більшу промову на зїзді Асамблеї Обєднаних Держав в половині вересня, як це оприлюднює департамент стейту. Крім промови, яку Маршал має виголосити на Міжамериканській Конференції в Ріо де Жанейро, яка почнеться вже наступного тижня, Маршал не плянує іншої промови аж до зїзду Асамблеї.

АМЕРИКАНЦІ ВИЇХАЛИ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В РІО.

З Ню Йорку виїхали в суботу репрезентанти Злучених Держав, а це сенатор Там Конелі і конгресмен Сол Блум на Панамериканську Конференцію до Ріо де Жанейро в Бразилії. Конференція почнеться 15. серпня. Головою нашої делегації є секретар стейту Дж. С. Маршал.

АРҐЕНТИНА Й ІРЛЯНДІЯ В ПРИЯЗНІ.

Вашинґтон. — Арґентинський амбасадор Оскар Іванісевіч й ірландський посол Сін Нунак обмінялися дипломатичними нотами в спеціяльній церемонії в арґентинській амбасаді. Амбасадор заявив, що обі країни мають тісамі християнські засади й тому відносини між обома націями будуть приязні. Досі вони втримували лише консулярних представників упродовж 50 літ.

ВИСЛОВИ СПІВЧУТТЯ З НАГОДИ СМЕРТИ ПРЕЗИДЕНТА В УРУҐВАЮ.

Вашинґтон. — Президент Труман, після свого повороту з відпочинку в Шанґрі-Ля передав вислови співчуття урядові Уруґваю з нагоди смерти президента Томи Берети.

З Ліма, в Перу, наспіли вісті про смерть бувшого двократного президента Хоза Пардли, у віці 83 літ.

Голяндці й Індонезці припинили воєнні дії

Батавія, Джава, 5. серпня. (АП). — В слід за голяндцями, які ще в неділю видали наказ своїм військам припинити воєнні дії в понеділок опівночі, сьогодні теж президент Індонезької республики видав подібний наказ своїм військам та цивільному населенню. Голяндці й індонезці послухали заклику Ради Безпеки О.Д., що вважається першим великим успіхом цеї організації в справі збереження миру. Індонезці рівночасно домагаються міжнародної комісії, яка наглядала б над виконанням постанов примиря. Голяндці твердять, що воєнні дії припинено власне в часі, як їх війська були в дуже корисній позиції, яка запевняла їм перемогу. Кілька годин перед припиненням воєнних дій голяндські війська ще висадилися на острові Мадура. Передбачують спорадичне продовжування боротьби.

СПРАВА ІНДОНЕЗІЇ В РАДІ БЕЗПЕКИ О. Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 4. серпня. — В колах Обєднаних Держав з великим вдовіллям прийняли рішення голядського й індонезького урядів послухати заклику Ради Безпеки і негайно припинити воєнні дії. На сьогоднішній сесії обговорювано справу посередництва в переговорах. Филипінський представник, піддержуваний австралійським, пропонував створити міжнародну комісію з представників трьох, або пятьох держав, які посередничали б в переговорах. Це відповідало б бажанням індонезців, які зіґнорували американську пропозицію посередництва, що була прийнята голяндськими властями. Голяндія повідомила Раду Безпеки, що її війська припинили воєнні дії згідно з наказом.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ ПРИЙНЯТТЯ МАДЯРЩИНИ Й РУМУНІЇ ДО ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Лейк Соксес, Н. Й., 4. серпня. — Американський представник в Комітеті О.Д. в справах прийняття нових членів сьогодні рішучо виступив проти членства в О.Д. Угорщини і Румунії, піддержуючи натомісць подання Австрії й Італії. Своє неґативне становище до Угорщини американський представник мотивував твердженням, що мадярський уряд не був встановлений згідно з міжнародним правом. Кінцеве вирішення цих справ відложено.

РАДА БЕЗПЕКИ ВІДКИНУЛА СОВЄТСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ В СПРАВІ ГРЕЦІЇ.

Лейк Соксес, Н. Й., 4. серпня. — Минулого тижня совєтський представник в Раді Безпеки скористав зі свого великодержавного права спротиву проти американської пропозиції в справі створення пів-перманентної комісії, яка наглядала б над розвитком подій на грецьких кордонах. Пропозиція на цій підставі перепала, хоча за нею голосувало 9 членів Ради Безпеки, а проти неї тільки совєтський представник, піддержаний своїм польським сателітом. Сьогодні на порядку нарад була совєтська пропозиція, яка осуджувала Грецію, звалюючи на неї вину за прикордонні заворушення та домагалася відкликання з Греції представників чужих військ. Совєтську пропозицію відкинено більшістю 9 голосів проти 2, совєтського і польського.

ГРЕКИ ВЖЕ ХОЧУТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗБРОЇ.

Атени, 4. серпня. (АП). — Грецький уряд рішив сьогодні звернутися до уряду Злучених Держав, прохаючи негайної висилки більшої кількости зброї та військового виряду, необхідного для „привернення порядку в країні, який служив би теж міжнародному мирові". З поодиноких місцевостей північної Греції повідомляють про дальші напади комуністичних партизанів з болгарської та юґославської територій.

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ ТУРЕЧЧИНИ.

Істамбул, Туреччина, 4. серпня. Від деякого часу в Туреччині спостерігається скріплені намагання уряду завести в країні повний демократичний лад. Це позначується урядовою згодою на існування зорганізованої опозиції та проявами лібералізму у відношенні до інших опозиційних груп. За причину цих уступок турецького уряду вважається зростаючу загрозу для країни з боку Совєтського Союзу, як теж вимоги Злучених Держав, які повний демократичний лад ставлять передумовою своєї допомоги.

ДО НЮ ЙОРКУ ПРИЇДЕ ПРОВІДНИК ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО РУХУ.

Женева, Швайцарія, 4. серпня. — Від 1924 року існує в Европі т. зв. Міжнародна Протикомуністична Антанта, завданням якої було протиділати комуністичній пропаганді в Швайцарії, Італії та Франції. Теодор Ауберт, провідник цеї Антанти, яка зразу діяла як приватна агенція, заявив сьогодні, що у вересні він приїде до Ню Йорку шукати американської піддержки для його руху. Він твердить, що американський загал відносно мало поінформований про підривну роботу комуністів в поодиноких країнах, з Америкою включно. Він вважає, що в Злучених Державах повинен повстати центр світової протикомуністичної пропаганди.

ПОЛЬСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 5. серпня. (ЮП). — Московське радіо сьогодні повідомило, що між Польщею і Совєтським Союзом підписано торговельний договір про товарообмін між обома країнами на найблищий рік. Совєтський Союз зобовязується забезпечити Польщу залізом, манґанезом, нафтою, хемічними та іншими продуктами, а від Польщі дістане деякі металі, цукор, шкло та інші товари.

НАРАДИ АМЕРИКАНСЬКИХ АМБАСАДОРІВ В ПАРИЖІ

Шукають спільної розвязки для господарської кризи в Европі.

Париж, 4 серпня. — Сьогодні тут відбулися наради трьох американських амбасадорів, Луїса В. Доґлеса з Лондону, Джефезсона Кефері з Парижа й Роберта Д. Морфі з Берліна з підсекретарем стейту до економічних справ Вилйемом Клейтоном. Предметом нарад була економічна криза в Европі. Амбасадори обмінялися інформаціями і поглядами, що може і повинна зробити Америка для рятунку европейського континенту від повної економічної катастрофи. Про вислід нарад буде поінформований уряд у Вашинґтоні. Зустрічі американських амбасадорів з підсекретарем департаменту стейту надається великого значення.

ВИНСТОН ЧОРЧИЛ ВЗИВАЄ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ.

Обіцяє піддержку опозиційному урядові в економічних справах.

Вудстак, Англія, 4 серпня.—Бувший британський премієр і теперішній керівник опозиції, Винстон Чорчил, заявив сьогодні, що його консервативна партія піддержуватиме теперішній лейбористський уряд „в усіх розумних пропозиціях, що будуть пороблені справді в інтересі нації", щоб перемогти загрозливу економічну кризу в країні. Чорчил заявив, що він піддержує і дальше піддержуватиме намагання уряду одержати американську допомогу і нову долярову позичку.

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЙНЯЛИ БРИТАНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ РАФІНЕРІЇ НАФТИ В АВСТРІЇ.

Відень, 4 серпня. — Совєтські війська з кінцем минулого тижня зайняли спільні американсько-британські рафінерії нафти в Льобав, біля Відня. Совєтський командант ген. Курасов поінформував американського команданта, що Совєти забрали ці рафінерії як „німецьку власність". Совєтські війська оточили фабрику, дозволяючи вхід і вихід тільки за окремою совєтською перепусткою. Звільнено всіх австрійських урядників і заступлено їх російськими.

АМЕРИКАНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ВИРЯТУВАЛО СВОГО ГРОМАДЯНИНА З РУК МАДЯРСЬКОГО Г.П.У.

Будапешт, Мадярщина, 4 серпня (АП). — Сьогодні повідомлено, що урядник місцевого американського посольства вирятував у суботу з рук мадярської большевицької політичної поліції американського громадянина, заарештованого за його заввагу на тему мадярських комуністів. Заарештованого Стівена Туранського, американського фармера з Огайо, поліція перевозила з одної тюрми до другої. Під час переїзду Турански ударом пястука повалив одного енкаведиста, його жінка придержала другого й опісля теж непритомного від удару самого Туранського і його жінку вирятувано в авті американського урядника, що дожидав на інтервю з Туранским.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В БОЛГАРІЇ.

Софія, Болгарія, 4 серпня (АП). — Завтра тут починається судовий процес проти Миколи Петкова, керівника проти-комуністичної опозиції та предсідника Аґрарної партії. Петкова судитимуть за „злочини проти республики". Закордонним кореспондентам запевнено вступ на розправу.

СТАНОВИЩЕ АНГЛІЇ ДО БОЛГАРСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКОГО ДОГОВОРУ.

Лондон, 4 серпня. — У висліді побуту болгарського премієра Дімітрова в гостях в юґославського комуністичного диктатора Тіта заключено між цими двома країнами договір приязні та взаємної допомоги. Речник британського уряду заявив, що Британія вважає цей договір за проти-грецький, але докищо невідомо, чи будуть пороблені офіціяльні коментарі.

БЕВИН НЕ ТРАТИТЬ НАДІЇ НА ОБЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ.

Лондон, 4 серпня. — Британський секретар закордонних справ Бевин заявив сьогодні в парляменті, що під час найблищої конференції Ради міністрів закордонних справ чотирьох потуг, яка відбудеться в листопаді в Лондоні, він знову докладатиме всіх зусиль, щоб добитись економічного обєднання всіх чотирьох окупаційних зон Німеччини.

ПРОТИ-ЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В АНГЛІЇ.

Лондон, 4 серпня. — У звязку з вбивством жидівськими терористами в Палестині двох британських сержантів, схоплених свого часу як закладників, в цілому ряді місцевостей в Англії дійшло до протижидівських виступів. Демонстранти камінням повибивали вікна в жидівських підприємствах та потурбували самих жидів.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Загранцею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЛИНКОЛНОВА ПИСАНА СПАДЩИНА

Особа американського Еманципатора, Авраама Линколна, стає тим більшою, чим більша є віддаль часу від його мученичої смерти у квітні 1865 р. Саме теперішні часи пригадують кому слід, що почин Линколна, визволити американських рабів, не був специфічно американською справою, але справою всесвітнього значення. Із зрозумінням Линколнової ідеї йде впарі теж подив для його особи, бо з американського Еманципатора Линколн з ходом часу стає світовим Еманципатором — Визвольником.

Ніщо дивного, що всякі подробиці з життя Линколна інтересують не лише книжників-науковців, але теж і кожного, хто розуміє його працю. Саме в суботу 26 липня відбулася в Конгресовій Бібліотеці у Вашингтоні незначна, на перший погляд, подія, а це розпечатання писаної спадщини Линколна. Писаної не лише ним самим, але й іншими людьми з його часів. Між ними є 1,200 листів, писаних Линколновими генералами з часів Громадянської Війни; 1,100 листів, писаних членами його кабінету, а теж і 80 листів, у яких містилася загроза для його життя. Є теж і писання Линколна, тобто начерки його промов, або друкарняні відбитки матеріялів, які публіковано ще за його життя, а які він перечитував.

Загалом є 194 томів, у які оправлено оті різні писання Линколна і до Линколна — разом понад 18,-000 документів. Їх призбирав його син, Роберт Тод Линколн і передав для збереження Конгресовій Бібліотеці з дорученням, щоб їх отворити за 21 років. Саме 26 липня минув згаданий реченець і письма розпечатано,

Над їх перечитанням працює ціла плеяда науковців, спеціялістів у вишукуванні найменших подробиць, що відносяться до життя й діяльности Линколна. З досі оприлюднених заміток про цю спадщину звісно, що в ній нема нічого сензаційного. За те однозгідно стверджують усі, що на підставі збережених листів особа Линколна виходить у ще яснішим виді, ніж ми її досі знаємо. Як одну з важніших черт Линколнового характеру, на підставі досі переглянутого матеріялу стверджують його занедбання звернути увагу на береження свого власного життя, хоч тільки листів виказує, що така загроза існувала. Треба здогадуватися, що його секретарі не передавали йому всіх погроз, а віддавали просто владі безпечества. Одначе це не зменшує Линколнової прикмети, тобто віддання великій ідеї визволення невільників і збереження цілости Злучених Держав із нараженням власного життя.

В Линколновій Промові в Ґетисбурґу читаємо його пошану для тих, що впали в Громадянській Війні, посвятивши своє життя, щоб будучі покоління могли свобідно жити. Ці слова треба віднести і до особи самого Еманципатора, який упав жертвою ідеї забезпечити волю не лише будучим поколінням Америки, але й усього людства.

На розпамятування заслуг Линколна призначений день 12 лютого. Одначе розпечатання документів, з яких теперішня покоління довідається ще більше про його справжню вартість, а не лише у світлі доби й подій, які він переживав, спонукує громадян слідити за працею науковців, які розкривають ці письма і оприлюднюють свої спостереження.

Чи Америці стане засобів для Европи?

Перед двома тижнями оприлюднив президент Труман звіт Ради Економічних Дорадників про теперішній фінансовий стан Злучених Держав, в якому було сказано, що в нашій країні панує небувалий досі добробут і що прибутки за минулий фіскальний рік досягнули 225 більйонів долярів. Сказано теж, що при праці є тепер в Америці 60,000,000 робітників, а це вказує на високий ступінь продукції.

Газети обох великих політичних партій прийняли цей звіт за оцінку фінансової сили Америки тим легше, що згадана Рада Економічних Дорадників була покликана до життя самим конгресом, отже за згодою обох партій. Заки звіт був поданий до прилюдного відома, його передискутовано на засіданні кабінету на такий лад, як ідуть дискусії в університетських „семінарах", отже з наукового боку. Це ще збільшує довіря до звіту і дає підставу до міркувань, що фінанси Америки находяться під цю пору в квитучому стані.

З нагоди появи звіту заговорили деякі вашингтонські кореспонденти про його відношення до відбудови Европи на підставі Пляну Маршала. Вони не закривають факту, що звіт підтримає европейські держави в надії, що Америка всилі дати таку допомогу знищеним війною країнам, якої вони потребують.

При цій нагоді кореспонденти запускалися в теоретичні міркування про спосіб поборювання політичних противників і згадують про теперішню політично-економічну боротьбу проти Советів. Із зрозумілих причин, кажуть деякі кореспонденти, уряд не може говорити про відношення до політичних противників так просто, як говорять чи пишуть приватні одиниці та різні неурядові чинники. Це повинна розуміти зріла суспільність і відповідно до цього пристосуватися. Суспільність повинна бути настільки вироблено, щоб із поодиноких потягнень уряду вміла заключати, про що є справа. Отже, коли уряд предложив конгресові звіт із студій над економічним положенням країни, то публика повинна розуміти, що це робиться не для забавки, а для якоїсь конечности.

Такою конечністю треба вважати теперішню боротьбу світу проти його поневолення збоку Советів і поборювання советських плянів збоку Америки. Коли кремлівські диктатори поробили від себе пляни, як завалити економічно цілу Европу, то їхньою ціллю є теж недопустити до висилки економічної допомоги з Америки. Це причина, чому йдуть оці остороги з Москви, що Плян Маршала не вдасться. Знову ж відповідальні чинники в Америці доводять, що Америка має настільки моральних і матеріяльних засобів, щоб прийти з вистарчальною допомогою Европі.

Вашингтонські кореспонденти, які обговорюють економічні багатства Америки та її продукцію, говорять теж про спроможність Америки прийти з допомогою, одначе на підставі інших фактів і цифр. Вони опирають цю спроможність на господарці американського уряду.

Минулий скарбовий рік, який закінчився 30. червня, виказав, що прибутки федерального уряду досягли суми понад 43 більйони долярів. У січні біжучого року предложив президент конгресові до ухвалення буджет на наступний скарбовий рік у висоті 37 більйонів. Конгрес пробував збити цю суму, одначе не вдалося і буджет лишився приблизно таким, якого бажав собі президент. Та все таки показується, що Америка заощадила 6—8 більйонів долярів в порівнанні з попереднім роком. Це значить, що на випадок потреби, вже тепер можна найти в Америці стільки гроша, скільки потрібно на передбачену допомогу в Европі, яку обчисляють на 5 більйонів річно.

На чім опирається ця спроможність? — Всупереч різним осторогам про безробіття й інфляцію показується, що безробіття в Америці зведене до мінімума і наша країна зайнята тепер велетенською продукцією. Коли фабрики працюють і робітники дістають належну платню, то це вказує, що є з чого дістати потрібні фонди чи то в формі позички від населення, чи в формі податків. Отже ця справа на підставі дотеперішнього повоєнного господарства не представляє надзвичайних трудностів.

Зате трудності можуть прийти в майбутності, коли Америка заздалегідь не поробить відповідних кроків для забезпечення збуту продуктів. Досі сама Америка запотребувала велику кількість американських виробів після війни. Крам ішов теж в Европу й інші країни. Европа вичерпується з долярів і харчів, як це вказують вісті з Англії й Франції, а там припинена теж і продукція. Харчів для виживлення Европи потрібно негайно, а також треба туди післати доляри в формі позички, щоб Европа могла купити для відбудови матеріяли, яких вона не має. Коли Америка поможе Европі стати на ноги через відбудування промислу і сільського господарства, то на тому зискає теж і Америка, бо прийде правильний товарообмін. Про це сказав ясно Маршал у відповідь на закиди Молотова, наче б то Америка дбала виключно про свій хосен. За думкою Маршала то звичайний спосіб економічної калькуляції якого вживалося здавна, а який є доцільний ще й тепер. Це ніщо іншого як економічна інвестиція.

Незабаром вибирається до Европи для провірки й студій тамошніх відносин окрема делегація американського конгресу. Це вказує на заінтересування американського законодатного тіла долею Европи. Це теж свідоцтво, що Америка не лише багата матеріяльними засобами, але теж і моральною силою піддержати змагання людей до направи лиха і до побудови нового життя на теперішних руїнах.

Допомога Україні

Допомога Україні завжди належала до одної з головних цілей та завдань американських українців. Її ведено зорганізовано і приватно та всілякими можливими шляхами і засобами, насамперед матеріяльними. Бо Україна, плюндрована і нищена окупантами, цеї допомоги справді завжди і під кожним оглядом потребувала. Намагання американських українців допомогти своїм знедоленим братам в „Старому Краю" належать до найшляхетніших проявів людського серця і душі. Вже з думкою допомогти своїм рідним, своїй громаді і своїй країні українець найчастіше виїжджав у невідоме „за море" і тут важко працював, відмовляв собі найконечнішого та складав цент до цента, щоб тільки могти вислати „до Краю". Допомогова акція продовжується з неслабнучою силою й сьогодні. Бо цеї допомоги Україна потребує сьогодні, після трьох десятків років „соціялістичного будівництва", більше, ніж колинебудь раніше.

Наша допомогова акція „Старому Краєві" завжди була дуже різноманітна. Після першої світової війни ми допомагали українському урядові продовжувати на вигнанні його акцію за визволення України. В західній Україні ми допомогали будувати народні доми і церкви, піддержували Просвіту і Рідну Школу, давали, що могли на допомогу інвалідам Української Армії, допомагали політичним вязням, допомагали всі разом і кожній зокрема, допомагали зорганізовано і самочинно і за цю допомогу не бажали нічого, навіть признання, хоча його від наших братів зі Старого Краю не бракувало.

Сьогодні ця допомогова акція зосереджується в двох напрямках. Допомогти і виратувати кілька сот тисяч українців, яких прогнано з рідної землі та, користаючи з нашої свободи, сказати де потрібно наше слово в обороні поневоленої України. Сама матеріяльна допомога населенню України є практично не можлива, з огляду на трудноші, які під цим оглядом ставляє окупаційний советський уряд.

Обмірковуючи нашу вже півстолітню допомогову акцію Старому Краєві, насуваються деякі думки щодо цілеспрямованости та успішности цеї акції. Не має сумніву, що результати нашої допомоги, як зорганізованої, так й індівідуальної, були великі. Допомогою Просвіті і Рідній Школі в Західній Україні ми допомогли виховати великі кадри свідомих народніх робітників, що піднесли культуру народу та стали в перших рядах його визвольних змагань. Допомогою інвалідам Української Армії та політичним вязням ми виявили їм свою вдячність та сплатили бодай частинно наш моральний борг за їхні жертви і терпіння в обороні народу, з якого походимо. Індівідуальною допомогою ми дозволили нашим братам в Україні перетривати не одну кризу та бодай частинно зменшили їхні недостачі. Допомагаючи і рятуючи українців, ми допомагаємо і рятуємо Україну.

Сьогодні наша допомога мусить, як згадано, силою факту і обставин обмежитись до допомоги великій масі нової української еміґрації. Фактом є, що ця допомога є далеко невистарчальна і далеко ще не відповідає нашим спроможностям. Вона рішучо мусить бути скріплена і поширена. Крім звичайної матеріяльної допомоги на щодень, крім допомоги в переселюванні та в побудові нового життя на новій землі, наша допомога мусить поширитися теж на творення тривких вартостей, головно в ділянці науки і культури, які скріпили б і збільшили б увагу чужих народів до України. Ми мусимо допомогти в підготовці та вихованні нових кадрів української трудової інтеліґенції у вищих школах західних демократичних країн. Ми мусимо допомогти зберегти фізично і морально цілу велику масу нової української еміґрації, як майбутніх організаторів нового і вільного життя в Україні та як передових борців за її визволення.

А проте, ціла наша допомога Україні виказує серіозну безпланновість і тому теж її ефект є далеко менший, ніж повинен би бути. Розгляньмо цю справу від початку, именно від причини наявности потреб цеї допомоги.

Україна і українці постійно потребують допомоги не по своїй природі, але з огляду на положення. Не убогість України та української землі, не нежиттєздатність чи ледачість українського народу є причиною українського лиха, і недолі та постійних допомогових потреб, але обставини, витворені поневоленням України. Визволення України та вільне життя українського народу не тільки усунули б всі потреби допомоги, але навпаки, зробили б саму Україну і український нарід головним джерелом допомоги іншим потребуючим. Висновок цілком логічний: першим і найголовнішим завданням мусить бути допомога визвольним змаганням України. Бо тільки визволення України зліквідує раз на все потребу постійної доривочної допомоги. Як довго Україна в неволі, вона завжди потребуватиме допомоги, завжди будуть руїни, голод і нужда, завжди буде брак шкіл і завжди будеться зупиняти та нищити українську культуру, завжди буде еміґрація і щораз нові скитальці, завжди будуть політичні вязні і залишені на призволяще інваліди. Тільки вільний український нарід у вільній українській державі зможе розвязати всі ці проблеми в основі і усунути постійні потреби допомоги. Висновок знову той сам: Україні допоможемо найбільше і допоможемо раз на завжди, як допоможемо їй визволитися.

Ясно, що досі не занедбувано і цеї основної допомогової ділянки. А проте, вважаю, що допомога в цьому напрямку була далеко не вистарчальна, не завжди була на першому належному їй місці і тим самим не завжди мала такий результат, як повинна і, можливо, як могла б мати. Думаю, що ця всесторонна допомога, яку дають американські українці своїм братам в Україні протягом довгих десятків років, була рішучо корисна і потрібна. Її треба продовжувати, але зі свідомим підпорядкуванням її принципові допомоги визвольним змаганням України.

Продовжуючи цю акцію під таким кутом, треба рішучо звернути більшу увагу та робити більші заходи для допомоги визвольним змаганням України. Цю допомогу я поділив би на три головні ділянки:

1. Політичне представництво американських українців, яким являється Конгресовий Комітет, мусить виказати більше ініціятиви та найти більше шляхів і засобів на оборону прав України на американському і міжнародному терені. Не можна задовольнятися тільки принагідними протестами, але треба повести широку акцію в напрямку того, що називаємо поширюванням правди про Україну, треба збільшити і вдосконалити публікації в англійській мові, треба шукати постійного доступу до міродайних урядових і громадських чинників, треба точніше і частіше інформувати їх і американську пресу про кожночасне положення в Україні та про змагання українського народу. Когресовий Комітет повинен теж дати свій вклад в загальне намагання сконсолідувати акцію в обороні прав України на

(Докінчення на 3 стор.)

Ол. Луговий. Права застережені.

Дажбожі Внуки

I. НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОЇМИ

89)

— Ось воно що! Тепер я розумію!

— Отже, не потерпайте! Схочете — в зимі працюватимете і вчитиметеся. Аби була охота, можливости знайдуться. Ви між своїми людьми. Запишетеся на позаочний курс, дружина дасть свої підручники з Гайскул. А потому покажеться.

За вечерою, сезонові робітники на нову людину зглядалися. Не розуміли, чого вона тут звявилася. Робітників аж задосить. Не відчувала напевно й Олена в місті, що її приятелі привезли її судженого. Зіставалася ще бідацька дочка, Настя.

Через кілька днів, у пятницю, молодята здибали хлопця й для неї. Склалося так, наче б вони сіяли оту любов довкола себе.

Гналися молодята з незмінним Дружком з міста. На залізничому переїзді надибали чоловіка років 25—26, здорового, може цаль який вищого від Ростислава, хахла і виглядом і поведінкою. Підвозити незнаних людей заборонено, часто траплялися злочини в дорозі, видано картки спеціяльні. Щасливі своїм життям, молодята не зважали. Бажали вдіяти добро людині, вишукували все добрі сторони. Зрештою, на задньому сидженні дрімала добра охорона, — Дружок. Без надуми пристанули, запрохали пішохода в авто.

Слово по слові — довідалися, що чоловік іде до сусідного перестанку по залишені у склепі річи. Чотири вже дні корчував у фармера-українця, ще й лідерчука якоїсь організації, по три четвертаки денно. Корчував, бо молочення його господар щось зашвидко скінчив, а сусіди робітників понабирали вже. Заробив на жнивах аж 27 долярів. Їхати нема з чим і нема де, все 18 долярів місячно до снігу втовче. Дивувався Ростислав, чого то людина не пішла ще молочення шукати. Пішоход відповів:

— Деж його знайти, те молочення? Мій господар запевняв, що молочення скрізь вже на укінченні. Багато машин, кожний молотить у себе тільки.

— Не зовсім воно так! У нас не менш на чотири тижні ще того молочення. З вашим господарем щось інше!

Зчудувався пішоход такому спізненню, а ще більше, довідавшися, що Ставрович почав молочення першим в околиці. Не знали молодята, що діти. Не будуть же стягати робітників по дорогах. Може й не взяли б, та один робітник, занадто старий, збирався іхати на допомогу, — от приїхав заробити на тютюн! Стюарт також надумав, кому б то дати коні, — син за тиждень поїде до міста вчитися. А з початком жовтня поїдуть і вони обоє.

Привезли Василя Задвірного. Батько похитав головою, але чоловік зіставався працювати. Довідавшися ціну — аж за голову схопився: — він і на молоченні працював по два доляри. Часто воно буває, що велика на зріст, здорова людина — по вдачі не відбіжить від ягняти. Таким власне виявив себе Василь.

Сусідські робітники — німець, француз і син Стюарта не раз дивувалися, що господарі й господині володіють мовами наче родовиті англійці, німці чи французи. До кожного з них все зверталися у його матірній мові. Таких українців у своєму житті вони ще не здибали. За їжею розмовляли по українськи. Ростислав попередив, щоб не думали, може то їх посуджують, раз говорять у незрозумілій мові. Кожній людині приємніше говорити своєю рідною мовою.

Свою мову робітники уснащували поокремими англійськими словами. Їхню тарабарщину Ростислав записував: — Ліз через фенс, тай розідрав пенси, не міг сам пофіксувати, мусів тейлора закулювати. Стюарт-син набрався враження, що українська мова повстала з англійської, або ж навпаки! Надто близько обі мови споріднені. Мовляв: мусить — must, work — воркувати, walk — вокувати, slip — слипати, call — колувати. Замість англійського спомагавчого дієслова — to — українці додають закінчення — ати, і то все! А іменники українські — гавз, брум, флор, гамер — це ж зовсім англійські! Батьки, чисто, а більше Ростислав з Іриною пояснювали, в чому річ, що робітники навмисне, на жарт українізують англійські слова. Чи хлопець вірив поясненням — хто знає!

Коло машини Ірина не дармувала. Підгребе солому коло фідера, лізе подивитися скільки намолочено бушлів. Запорошиться, вимажеться часом оливою. Батько й чоловік жартом прозивали її гуманенькою і чубатенькою. Не гнівалася. У відплату звала чоловіка стрепихатим, — він не носив капелюха й волосся вітер розвівав у всі боки. Попадало й батькові. Взяли було приклад з господарів і робітники, прозивали Чубатенькою. Їм заборонив Ростислав. Чубатою може Ірину звати тільки рідня.

(Дальше буде).

З життя української еміграції

УКРАЇНЦІ В АШАФФЕНБУРГУ

Вже в липні 1945 р. в таборі „Лягард" в Ашаффенбурзі організовано — по відїзді поляків та групи з прибалтицьких народів — першу групу українців, що нараховувала несповна тисячу душ. Сьогодні Ашаффенбург став одним з найбільших українських центрів, бо нароховує бл. 7,000 українців. Ці українські скитальці примістилися в колишніх військових касарнях (тепер разом чотири табори).

При всіх труднощах, яких ніде не бракує, все таки організовано загалом позитивне громадське життя цієї великої громади ашаффенбурзького центру. Чимало причинився до того професор УВУ, а тепер голова ОПУЕ в Ашаффенбурзі, д-р В. Орелецький, та група громадських працівників, що несуть тягар часто невдячної праці.

Вже віддавна в таборах Ашаффенбургу працюють різні майстерні, добре організовані кооперативи та книгарські кіоски.

Духовому та фізичному здоровю великої громади сприяє жертовна праця душпастирів обох віровизнань, лікарів та багатьох громадських установ. Завдяки праці лікарів, районова лікарня в таборі Піонірказерне стала безперечно одною з найкращих в американській зоні.

Ашаффенбург має крім місцевих таборових організацій, станиці всіх громадських організацій, які тільки існують на терені американської зони. Крім цього він є осідком пластового коша, обласної делегатури ради фізичної культури та крайової управи СУМ.

Цілком успішно проваджеться весь час культурно-освітня праця, у секторах культурно-освітньому, науковому й мистецькому та шкільництва різних видів.

Майже всі установи першого сектора скупчується в таборі „Лягард", що є одночасно осідком ОПУЕ та Міжтаборової Ради.

Крім різного виду шкіл, — народних, гімназій та технічної з кількома відділами, систематично працюють вишкільні курси українознавства УТГІ, читаються доповіді на різні теми.

Наукову й науково-популяризаційну працю провадить недавно організоване Українське Наукове Т-во. Не без труднощів організовано в минулому році бібліотека, потрохи збагачується як українськими книжками, так і творами на іноземних мовах. Спілка Образотворчих Мистців організувала свою студію образотворчого мистецтва. Театральне мистецтво репрезентують театр ім. Ів. Котляревського та ім. К. Стеценка. В таборі „Лягард" окремо працює ще мистецький гурток із своїм хором та аматорською трупою. Крім того, є духова оркестра (33 інструменти) та струнна оркестра. Взагалі праця в музично-хоровій ділянці, що її в свій час започаткував проф. Я. Барнич, пізніше диригент оркестри Ансамблю під упр. В. Блавацького, розвивається цілком успішно. Окремо відзначити треба репрезентаційний хор в таборі „Буа Брюле".

В 1946 і ц. р. в Ашаффенбурзі відбулися виставки українського народного мистецтва (при участі скитальців інших національних груп), що їх відвідало багато чужинців.

Спортове життя українських таборів в Ашаффенбурзі репрезентує спортовий клюб „Запоріжжя".

Поза таборами виходить тижневик „Неділя", а до весни 1947 р. виходив, теж друкарським способом, „ДП-Бюлетень". Тепер Наукове Т-во береться до видавничої діяльности.

Зеленосвяточні поминки ашаффенбурзька громада цього року гідно відсвяткувала при участі влади УАПЦ і католицького духовенства. На посвяченій на Зелені Свята могилі в таборі „Буа Брюле" складено багато вінків із стрічками кольору, за який борці-герої віддають життя і який символізує наше майбутнє.

В. Мацяк.

(За „У. Трибуною").

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ПРАЦЮЄ!

(На маргінесі 1-го Краєвого Зїзду в Ашаффенбургу).

Краєвий Зїзд Спілки Української Молоді (СУМ), що відбувся 22. травня 1947 р. в Ашаффенбургу, це безперечно один з дальших посилених етапів праці цієї організації. Цей Зїзд був підрахунком праці та успіхів СУМ-у на терені Ашафенбурзької і Гессенської областей. Усіх осередків є тут 11 і всі вони за виїмком Герсфельду і Цінберґу працюють. У самому Ашаффенбургу існує чотири осередки.

1. В таборі „Ля Гарде" осередок СУМ-у засновано 8. 9. 46. Осередок нараховує 78 членів. Проявляє він доволі активну діяльність. Створено при СУМ-і самоосвітні гуртки, зорганізовано національні свята та академії та щотижневі реферати.

2. Праця в Осередку СУМ-у в таборі „Артелері" проводиться дуже активно та позначується позитивними результатами. Осередок очолює 87 членів, у тім 27 дівчат. Членів поділено на ланки. Члени беруть участь у сходинах, що відбуваються що четверга. Осередок має гарну домівку, бібліотеку та радіоприймач.

3. Гарними успіхами може теж похвалитися Осередок СУМ-у в таборі, „Піонір". Там рівночасно відбуваються щотижня сходини членів, де сумівці переходять курси українознавства; активно працює аматорський гурток, а головно чоловічий хор „Іскра" під керівництвом Позняка. Осередок відзначив усі національні свята та річниці відповідними академіями.

Наймолодший з усіх ашаффенбурзьких Осередків є СУМ у таборі „Боа-Бріле", що за час своєї двомісячної діяльности осягнув гарні успіхи. Він начислює 149 членів, у тім тридцять дівчат. Членів поділено на 7 ланок. Кожна ланка відбуває раз у тижні сходини, де проводиться культурно-освітня праця, спорт та руханка. Всі ланки відбувають спільно сходини раз у місяць. Члени СУМ-у вчаться: 40 осіб на шоферських курсах, 2-х на сільськогосподарських і 25 на курсах хатнього господарства. При Осередку існують дві спортові секції: копаного мяча та відбиванки.

Недавно оснований Осередок в місті Ганав розпочав свою працю. Він начислює 40 членів, що проводять доволі інтенсивну працю.

Осередок СУМ-у в Ляндав засновано під кінець 1946 р. Умовини праці були дуже важкі, молодь в 76% була неграмотна. За ініціятивою Осередку зорганізовано курси для неграмотних, малограмотних та загально-освітні. До кінця березня ц. р. неграмотність зліквідовано. Осередок зорганізував різьбарську, кравецьку, шевську та шлюсарську майстерню. Осередок має домівку, та бібліотеку. На будуче пляную зорганізувати курс англійської мови та шоферські курси.

Праця Осередку СУМ-у в Гребенштайні кипить, головно вибивається аматорський гурток, що за звітовий час дав шість вистав. Зорганізовано теж курси для радіо-механіків та шоферів.

Осередки СУМ-у Карльсруе, Нойкірхені та Корнбергу мають теж гарні успіхи.

(За „Часом").

ЗЕЛЕНІ СВЯТА НА ЧУЖИНІ.

В українському таборі Райтерсгайм біля Ансбаху, в понеділок цьогорічних Зелених Свят, громадянство табору святкувало традиційний день, полеглих Борців за волю України.

Після Богослуження, яке відбулось у таборовій церкві о. Смик відправив Панахиду над могилою свіжо висипаною відданими громадянами. Під час Панахиди над могилою були згадані прізвища новополеглих Героїв в УПА.

Могила була прикрашена вінками та квітами і оповита чорною шарфою. На високім березовім хресті, виднїла блакитна таблиця з золотими буквами: „Борцям за волю України" та терновим вінком, з хреста звисали блакитно-жовті шарфи, з відповідними написами.

Свято над могилою закінчено однохвилинною мовчанкою та піснею „Коли Ви Вмирали". („Час").

КОБЗАРІ У БАМБЕРГУ.

На Зелені Свята в український табір в Бамбергу несподівано загостили бандуристи-кобзарі ім. Остапа Вересня, що закінчили турне по таборах англійської зони.

Цей ансамбль, що має в своєму складі 5 осіб, вдало (вокально) підібраний і становить собою досить оригінальну концертову групу.

Репуртуар ансамблю складається переважно з пісень історичної тематики. Кобзарі виступають у характерному зовнішньому оформленні, представляючи перед глядочами характерні типажі кобзарів козацької давнини.

Перед концертом інж. Келеберда подав вступне слово, — нагадав присутнім про значення бандури, як національного інструменту нової духової зброї, — в минулому й сучасному. Виступ ансамблю кобзарів-бандуристів мав повний успіх. Приємно вразив глядачів милозвучний тенор кобзаря Кравченка, якого заспів та сольо фігурували майже в кожному номері. Має ансамбль сильного октивіста в особі п. Реви, досвідченого декляматора-артиста кобзаря Варченка, що талановито подає монтаж з поеми „Гайдамки" Шевченка.

Особливе враження лишив у таборян кобзар Галайда, виконуючи на сопілці віночок з 3-х українських мелодій. Так само майстерно цей кобзар виконав на бандурі музичну картину Гната Хоткевича „Невільничий рино у Кафі", що складає один з найкращих номерів всієї програми концерту.

(„Час").

СОЮЗ ПАСІЧНИКІВ.

Союз Українських Пасічників на Еміграції, заснований 2. березня 1947 р. в Регенсбургу, за почином передового українського пасічницького активу з Краю, поклав своїм завданням підняти й поглибити фаховий та культурний рівень українських пасічників, як теж нести правну охорону й опіку своїм членам.

Дня 14-го червня відбулася нарада пасічників усіх 4-х таборів Ашаффенбургу, в наслідок якої утворено філію Союзу. До тимчасової управи покликано інж. Сімоновича (голова), Деркача, Цапа й Гаврольчака й кандидатом Стрілковського. Укладений плян праці на червень і липень передбачує виконання праці, необхідної в справі фахового перевишколу для нових умов поселення.

(За „Часом").

МАЙБУТНІ ПОМІЧНИКИ КРАЄВОЇ ОБОРОНИ. — Оце люди, про котрих говорять, що вони стануть помічниками в службі для оборони краю під проводом секретаря оборони, Джеймса В. Форестала. Їх імена такі: Джан Л. Соливан (зліва), діючий секретар маринарки; В. Стюард Саймингтон (в середині), асистент секретаря війни для повітряних справ, він мабуть стане секретарем воздухоплавства; Кенет Роял, секретар війни, який призначений стати секретарем армії.

Українці у Франції

РЕЙМС (Марн).

Старанням Українського хору в Реймс, вібулося тут, в неділю, 1. червня, свято Героїв. Після торжественної Служби Божої відправилась в місцевій церкві Панахида при гарно удекорованій символічній могилі, а після того, в окремій залі, відбувся концерт. Присутні гості вшанували память Героїв однохвилинною мовчанкою. Вступне слово виголосив п. Попович Ізидор, в якому підкреслив значення великої ідеї, для якої жили і за яку віддали життя, гол. от. С. Петлюра та полк. Є. Коновалець. Місцевий хор відспівав дві народні пісні, а з черги п. інж. Мазур Кирило в своїм слові насвітлив декілька світлих хвилин з недавно минулого українського національного життя та його змагання в боротьбі за самостійність. В дальший програмі пісні чергувалися із деклямаціями.

БЕЗ-ТВЕЗІ (Марн).

В неділю, дня 15. червня, у Вез Твізі, коло Реймсу, відбулося свято Героїв. В програму свята увійшли ті самі точки, що і в Реймсі. По Богослуженні, відправилась в місцевій церкві Панахида за Героїв, а пополудні відбулася урочиста академія.

ЛІЛЬ (Нор).

Дня 22. червня ц. р. відбулося в Ліллю свято в честь Івана Франка. По відспіванні „Не пора", реферат про життя та творчість Поета виголосив проф. Жук. Крім пісень, на програму свята склалися гарні деклямації: Дідух М., Підкович Л., та Костирки О. По відспіванні національного гимну, почалися сходини Філії. На порядку дня сходин — звіт про II. Конгрес ОУРФ. Потому було накреслено плян праці на будуче. До ОУРФ вписалося 12 нових членів, а до хору зголосилося 19 охочих.

СОШО (Ду).

В Сошо, дня 9. червня, Філія ОУРФ, разом з найширшим громадянством, улаштувала Свято в честь Івана Франка. Делегат з Парижу виголосив промову, а місцевий хор відспівав ряд пісень. По Святі було звітування про II. Конгрес ОУРФ.

ЛІОН (Рон).

В неділю, 8. червня ц. р., в Українській церкві в Ліоні відбулося величаве торжество: присвячення парохії Пр. Діві Марії. По Службі Божій, в часі якої дуже гарно співав хор під проводом п. Бурої, о. Габрусевич виголосив глибокозмістовну проповідь.

Українці з Ліону численною присутністю на цьому величавому святі засвідчили свою віру в Бога й привязання до рідної української церкви. Це привязання особливо треба підкреслити тому, що в Ліоні від якогось часу певні люди виступають проти української церкви, закликають йти до російської, „общеправославної" церкви. І так, якби для „конкуренції", цю церкву тепер „украінізують". Але кожний свідомий українець знає, що це лише форма що духа українського там нема.

Дня 22. червня ц. р. відбулося Свято Матері, заповіджене разом з концертом д-ра В. Тиська ще на 8. червня, але з причини страйку на залізниці славний співак не міг прибути, і тому Свято було пересунено на цей день.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

В цьому Святі приймали участь такі організації: Церковна Рада, Філія ОУРФ, Жіноче братство і Військове товариство.

КРЕПІ ан ВАЛЮА (Уаз).

Неділя 22. червня ц. р. була для українців околиці Крепі ан Валюа українським днем.

Цього ж дня Філія ОУРФ в Крепі ан Валюа заповіла свої загальні збори в Ормуе Вілер, які й відбулися в год. 3. попол. На збори прибув також делегат Головної Управи ОУРФ, п. Заблоцький Ю., який виголосив реферат. Після реферату приступлено до первибору Управи Філії.

(За „Українцем" у Франції).

Допомога Україні

(Докінчення зі стор. 2-гої)

міжнародному терені. На все це потрібно великого апарату і багато гроша, але це є основна допомогова справа і на неї повинна бути звернена насамперед увага. Це, що немає засобів чи людського апарату, не є жодним виправданням. Завданням Конгресового Комітету є здобути ці засоби і зорганізувати відповідний апарат.

2. Американські українці мусять дати теж відповідну моральну допомогу і піддержку українському народові в його боротьбі за визволення. І під цим оглядом Конгресовий Комітет повинен перебрати ініціятиву. Під цею моральною допомогою можна розуміти багато справ і нею вже була б теж відповідна оборонна акція на американському та міжнародному терені. За дуже важливу справу треба вважати необхідність познайомити широкий український загал в Европі з американськими ідеями свободи і демократії, допомагаючи тим самим українському народові у формуванні свого майбутнього життя на тих принціпах, які дали свободу, силу і добробут Америці. Треба підшукати теж способи і засоби для промощення шляху в Україну американським ідеям свободи та американським поняттям демократії.

3. Вкінці не можна забувати теж про безпосердню матеріяльну допомогу визвольним змаганням українського народу. Ця справа належить до так званих „делікатних" але й її можна відповідно розвязати, знаючи, що визволення України відповідає не тільки ідеалам нашої нової батьківщини — Америки, але теж у відповідній мірі заторкує посередньо, чи безпосередньо наші загально-американські інтереси. Говорячи про матеріяльну допомогу українським визвольним змаганням думаю насамперед про заходи, які повинен постійно робити Конгресовий Комітет, щоб до України була застосована Доктрина Трумана.

Це тільки в загальному зарисі загальні думки про найосновнішу допомогу Україні, про яку часто забувається та яка розгублюється в кожночасних доривочних допомогових потребах. Не забуваючи про потребу допомоги скитальникам, студентам, вченим іт. д., і т. д., американські українці повинні памятати насамперед про цю основну допомогу України визволитися, бо тільки тоді ми справді допоможемо Україні.

Союзовець.

З листів до редакції

ХАЙ ОСУДЯТЬ ДОБРІ ЛЮДИ...

Поважана редакція Свободи:

Прошу помістити в часописі Свобода те, що я тут подаю, а чесні люди хай осудять.

В першому тижні місяця травня я написав допис і подав до Українських Щоденних Вістей з просьбою, аби помістити. Чекав я до цього часу і не дочекався. Якби я був написав щось проти визвольного руху, або проти скитальців, то вони напевно були би помістили. В тім я тепер переконався, як і багато інших людей раніше переконалися, що верхівка з Четвертої вулиці не любить правди. Правда їх в очі коле.

Бо кожний чесний українець хоче знати, чому нема листів від наших братів з України. А як часом прийде з один, то так написаний, гейби з тюрми викрався. Чому не можна нашим братам подати помочі, якої зони потребують? Чому до Польщі, Чехословаччини, Югославії та інших країн можна подавати все хто що хоче і за них цла ніхто не платить за старі речі, так як на Україні платить? Чому там невинних людей, і то стариків, вивозять на Сибір, хоча вони в нічому не провинилися, хіба в тому, що їх син, якого німці забрали, або хтось підмовив його туди тікати, не вернувся додому? Якщо мій син, або когось іншого, втече від родичів тут в Америці (то що я в тім винен?) то мене за це мають кудись вивозити? Тут цього нема, але там в раю робітників арештують і вивозять, хоча чоловік лише Богу душу винен, а більш нічого.

Чому з наименших країн є в Америці консуль, або амбасадор, а з України нема? А Украіна визнана якó самостійна держава.

Чому з других країн Европи можна спроваджувати до Америки брата, сестру, або жену, а з України не можна, не пускають?

Так багато подібного можна написати, але і то вистане. А напишіть такі запити до червоних, вони вам не помістять, не відповідять, а ворогом України вас зроблять.

Ню Йорк, Н. Й.

В. Г-ка.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Принагідні збірки на скитальників і сироти.

Український Американський Допомоговий Комітет у Рачестер має у свойому складі рухливих і діяльних представників і представниць поодиноких організацій, які при кожній нагоді памятають, про скитальників і сироти і збирають жертви, щоб відтак спільно вислати на призначені зборами цілі.

Це дуже гарний звичай, бо праця усе в розгоні і все хтось із членів десь щось робить, не оглядаючися на других. Таким чином із нашої громади ідуть жертви, іде поміч обездоленим людям, прибитим нуждою і злиднями на чужині.

Многі із жертводавців, даючи жертву часом і не здають собі справи, яке велике добродійство чинять своїм ближнім, братам і сестрам по крови.

Із цих на око малих жертв комітет складає сотні а то й тисячі долярів і разом їх висилає, як загальну більшу суму до Централі у Филаделфії. Вона, як пише у звіті д-р Ґалан, за ці жертви з усіх громад в Америці злучила 7,000 наших родин з їх рідними скитальниками в Европі; вислала 90,000 (девядесять тисяч) фунтів одягів, та десять тисяч пар взуття, які вже розділено; вислала допомогу в в гроша та поживі на суму 160 тисяч долярів; заложила Народний Дім, амбуляторію та захоронку для сиріт у Парижі. Веде правну оборну скитальників та організує їх переселення і т. п. Усе це успіхи і плоди праці поодиноких громад а громада — „великий чоловік".

У травні зложили жертви слідуючі: Український Американський Клюб, при Вілсон Стр, $100. Це, здається одинока того роду організація, що так часто і щедро жертвує для улекшення долі бездомним вигнанцям і сиротам. Видно, що організація має не лише добрих бизнесменів, але й добрих патріотів.

На першу листу зібрав Ст. Сверида і В. Гранковський, на зборах Бр. Св. Николая, від. 12 Провідіння.

По $2: зложили: М. Максимців, П. Гранковський, В. Гранковський; по $1: М. Сокільський, М. Плюта, М. Кузьмик, К. Хомин, Г. Булавинець, В. Вовк, В. Пукіш, Ст. Сверида, Ю. Ланяк, Г. Бояновський, В. Паньків, М. Стехна, С. Матковська, М. Малек, П. Блага, І. Крик, В. Британ, А. Андрусів, Братство з каси зложило $10. Разом $34.

На другу листу на зборах Бр. Йосафата, від. 217 У. Н. С. збирав К. Шевчук і В. Гранковський, який представив зібраним тяжке положення скитальників та попросив зложити жертви на їхню поміч.

К. Шевчук $2; по $1: А. Задорецький, О. Голод, В. Лттский, П. Балван, М. Мельник, І. Шеремета, Р. Шевчук, В. Дорофей, Н. Луцишин, І. Клюдзінський, І. Луцишин, І. Тенґа, Т. Герула, С. Микульський, П. Паснак, А. Іванів, М. Плюта, Г. Данилишин, В. Белей, П. Крик, Н. Грицак, М. Сокільський, І. Фединич, К. Гунька, Р. Пристай, Г. Кушлик. Братство дало з каси $10; від членів $29. Разом $39.

На похороні бл. памяти Катерини Іваськів занялися збіркою Софія Гунька і Параскевія Росоловська. — Зложили слідуючі: родина Пухір $1.50; Софія Гунька $1.25; по $1: П. Росоловська; Ф. Дорофей, Е. Кушлик, Х. Балецька, К. Пегровська, М. Швець, К. Соколовська, С. Парута, М. Шурґот, родина Нарівні, А. Магомет, Я. Андрусів, Т. Андрусів, П. Гарасимчук, О. Васьків, М. Ходак, М. Онуфрик, О. Шеремета, Р. Кушлик, С. Паньків, К. Лялька, Т. Романів, А. С. Чередата, О. Гранковська, В. Гранковський, К. Гурянська, М. Захарко, Н. Н., Марціковська. Решта по 50 ц. і менше. — Разом $34.

Доходи з Українського Дня подаємо осібно.

Екзекутива У. А. Доп. Комітету.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

10,861 Струмило Катерини, Гаврилюк Рузі з. с. Довжка (Калуш), Джочко Анастазії з с. Сівка Войн. від Тягур Миколи.

10,862 Атаманчук Анни з с. Полівці (Чортків) від Атаманчук Марії (Бучко).

10,863 Грицак Федя і Антона з с. Переволока (Бучач) від Грицак Евдокії.

10,864 Бекіш-Дропайло Люсі з с. Демянів, Свачій Григорія з с. Бужачівці від Креховецька-Боднар Варвари.

10,865 Цвірко (або Свірко) з Білорусі від Радкевич-Баля Людміли з Катеринослава.

10,866 Федорович Василя з с. Велин-Ражнів (Броди) від Федорович Василя син Пилипа.

10,867 Сийко Гриця з с. Воля Виж. (Сянік) від Команецька Марії.

10,868 Кравець Миколи, Колошило Петра з с. Серни (Яворів) від Столяр Ілька.

10,869 Савченко Анни від Овденко Ольги.

10,870 Ронделюк Луції (Голуб) з с. Черпихівці (Збараж) від Світенко Юлії (Голуб).

10,871 Ігліцька Катерини з с. Городка (Львів) від проф. Бурда-Швед Івана.

10,872 Журавський Петра і Рузі з с. Жмурне (Мозир) від Рибінський Мартина.

10,873 Просить о афідавіт: о. Дикий Роман, син о. Йосифа, бувшого пароха з с. Мартинова Нового (Рогатин), Мартинів Старий, Тенетник і Вигівка.

10,874 Шафран Антона і Юлії з с. Лопушниця (Добромиль) від Сушинський Кароля.

10,875 Петришин Гринька і Степана, Стасюк Андрія, Федик Антона з с. Кліцка (Рудки) від Петришин Василя.

10,876 Космовський Феськи від Гаврилко Софії з с. Постолова (Лісько).

10,877 Ковальський Степан з с. Підкамінь (Броди) від Ковальський Михайла.

10,878 Перепелюк Гриця з с. Теляче (Підгайці), Снак Дмитра з с. Мичищів (Бережани) від Сендецький Михайла.

10,879 Брендо Павла з с. Репехів від Бренда Марії (Лахман).

10,880 Присяжний Михайла з с. Сілець (Горохів) від Присяжний Трохима.

10,881 Гошоватюк Ізидора, Живачівський Михайла, Цьолек Валерії з Городенки від Бачинський О.

10,882 Пех Ілька, Антона і Ольги з с. Сенькова Воля (Сянік) від Пех Марії.

10,883 Кульпінський Володимира від Максимів Ярослава.

10,884 Бакола Миколи з с. Стара Сіль (Самбір) від Стебельський Івана.

10,885 Павлинчак Петра з с. Полова (Боківське) від Багада Марії.

10,886 До дітей Царик Івана з с. Звертів (Жовква) від Скробко Олекси.

10,887 Мазурко Івана з с. Кацюбинці (Копичинці) від Сушинська Олени (Миськів).

10,888 Дві приятельки, студентки, літ 21, високі, брунетка і блондинка, бажають навязати знакомство з двома мущинами з метою виміни думок.

10,889 Лотоцький Миколи, Ольги, Михайла з Волині від Лотоцька Віри Миколаївна.

10,890 Горішний Федора, Григорія і Івана з с. Трудовач (Перемишляни) від Горішний Петра.

10,891 Кіндзерявий-Пастухів Михайла і Антона від протоєр. Кіндзерявий-Пастухів Якова з с. Залуча н. Збручем.

10,892 Просять о афідевіти: Костка Михайло і Ваків Михайло самітні, літ 24 і 26, здорові робітники.

10,893 Просить о афідевіт: Кузьменко Олександер, студент, самітний, літ 25.

10,894 Дух Семена, Кулак Миколи від Дух Михайла.

10,895 Дідич Варвари з с. Підгородь (Мукачів), Калинич Анни, Федора і Варвари, Ковач Анни, Машика від Калинич Михайла.

10,896 Дембровецька Катерини (Голюка) з с. Юрівці (Сянік), о. Ялечко з с. Вільхівці від Голюка Івана.

10,897 До знакомих з с. Васичин (Рогатин) від Бачинська Меланії (Голюка).

10,898 Гамеляк з с. Ямна Дол. (Добромиль) від Процик Павла.

10,899 Бокалло Петра (мабуть в Мехико) від Левицький Олександра.

10,900 Марчук Петра і Костини з с. Хомчина (Косів) від Остафійчук Якова.

10,901 Маринюк Теклі з с. Янчин (Перемишляни) від Лозинський Івана.

10,902 Кава Фемки, Зенько Йосифа, Крісмань Дмитра від Ліпко Антона з с. Куляно (Білгорай).

10,903 Пугач Івана і Ірини (Лівнанин) з с. Горинець (Любачів) від Куцір Антона.

10,904 Бурковський Михайла з с. Співак (Волинь) від Білоус Григорія.

10,905 Олексюк Андрія від Олексюк Степана з с. Ясенів Піль. (Городенка).

10,906 Мікула Івана від Щирба Марії з с. Нове Село (Любачів).

10,907 Насланець Степана і Андрія з с. Цийків (Любачів) від Насланець Марії.

10,908 Танечник Йосифа з с. Медика (Перемишль) від Войнерович Дмитра.

10,909 Гринчишин Івана від Василишин Володимира з с. Вороблячин (Рава Руська).

10,910 Гундра Юрка від Дудун Богдана з с. Сороцько (Скалат).

10,911 Луня Андрія від Зеленюх Катерини (Старчак) з с. Порудно (Яворів).

10,912 Кадова Катерини від Козак Василя з с. Вороблевичі (Дрогобич).

10,913 Лівак Михайла, Кріль Марії, Замуський з с. Бачині (Любачів) від Малець Юлії.

10,914 Карпинець Григорія з с. Угерці (Самбір) від Карпинець Івана з с. Вішальник.

10,915 Бурда Петра і Меланії від Ключковська Катерини з с. Денисик (Рава Руська).

10,916 Бонків Сеня, Івана і Катерини від Кульматицький Григорія з с. Соколі (Мостиська).

10,917 Галущак Дмитра і Івана від Галущак Дмитра з с. Серафинець (Городенка).

10,918 Солтис Михайла від Василишин Марії (Солтис) з с. Довге (Станиславів).

10,919 Процек Анастазії з с. Хоптянка (Скалат) від Дудун Богдана.

10,920 Столярчук Дмитра, Гуркала Михайла, Василишин Катерини від Худоба Юстини (Дудун) з с. Порудно (Яворів).

10,921 Фаль Марії, Тимович Анни (Полис) з с. Небещани (Сянік) від Полис Юлії.

10,922 До родини Конечного з Фельштина, Кутюк Семена з с. Глибоке (Самбір) від Мудрий Осипа.

10,923 Калина Степана з с. Чепелі (Броди) від Калина Івана.

10,924 Козій Катерини з с. Олешич (Цішанів) від Козій Соні.

10,925 Боднар Ярослава з Бібрки, Костирків Йосифа і Володимира від Боднар Витовта.

10,926 Терещук Івана з с. Городилів (Золочів) від Терещук Анастазії (Купчик).

10,927 Тацій Миколи від Тацій Теодора.

10,928 о. Бородайко Василя від Бородайко Олександра з Бережан.

10,929 До рідних і знакомих з с. Довжанка (Тернопіль) від Мельник Ігора.

10,930 Якимович Кирила, Деницук Францішки і Бронислави з Олеська (Золочів) від д-ра Оришкевич Осипа.

10,931 Карпович Ігора з Чернигова від Різник Петра.

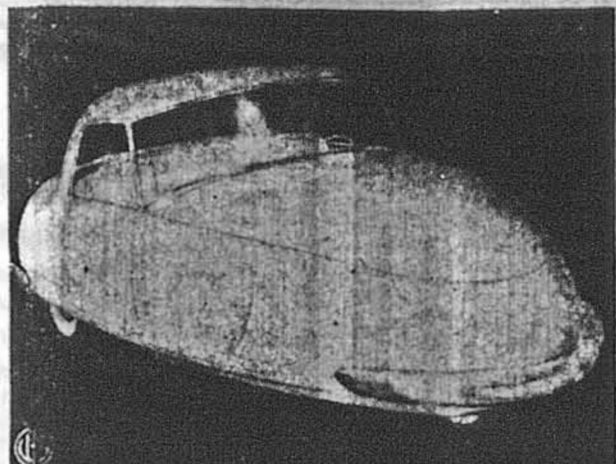
10,932 Ковалкевич Василя в с. Радошиці (Сянік) від Гонца Еви.

10,933 Беднарська Анни і Марії з с. Черемошні (Золочів) від Баліґ Степана.

19,934 Бедрак Андрія з с. Залуква (Галич) від Лисак Григорія.

По інформації писати до:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

АВТО НА ТРЬОХ КОЛЕСАХ. Хоч уже тепер оце авто на трьох олесах представляє гарну картину, то його винахідник Гері Дейвис з Беверлі Гилс, у Каліфорнії, каже, що виріб нових авт почнеться щойно з кінцем цього року. Нове авто складене з 26 алюмінових плит, буде коштувати менше ніж $1,000.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення **пошукувань родини і знайомих різних скитальників** було поміщене у „Свободі" **безплатно,** хай вишле таке оголошення впрост до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне,** то хай **разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ТАРЗАН, ч. 1657. Дивне оповідання.

„Чому ти хочеш, щоб я тебе вбив?" — запитав Тарзан, не зважаючи на наставлену йому зброю.

„Тисячі літ я пробував умерти — відповів дивний чоловік.

„Коли людське покоління було ще молоде, то я, Зоґ, був славним войовником". „Я був безсердечним і жорстоким...

...і за мої гріхи мене постигла страшна внутрішна недуга".